

Soru-Cevap

Mudarebe Şirketinin Sıhhatinin Şartları

Halil el-Abbasi'ye

Soru:

Esselamu Aleykum Celil Şeyhimiz, fabrikaları ve süpermarketleri olan bir adamla girdiğim şirket hakkında bir sorum var. Benim adıma çalıştırması için bu şirkete bir miktar para koydum. Ancak bu kişinin benim görmediğim ve benimle oturmeyen ortakları var. Sadece şirketin sahibi onlara benim bir miktar para koyduğumu haber verdi. Bu kişiler de benim gibi para ortaklarıdır. Şirketin sahibi ise hem mal hem de beden ortağı olup bu şirketin sorumlusudur.

Soru; bu şirket helal midir? Bu meselede yapmam gerekeni açıklamanızı rica ediyorum. Çünkü bazı gençler bana bu şirketin helal olduğunu söylerken bazıları da bunun şerî olarak caiz olmadığını söylediler. Allah sizi mübarek kılsın.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

1- Mudarebe şirketi açısından olana gelince; ortaklardan birinin parası diğer ortağın da emeği arasında mudarebe caiz olur. Aynı şekilde ortaklardan birinin parası, diğer ortağın malı ve emeği olursa da caiz olur. Yine birden fazla ortağın parası ile mudarib olan kişinin emeği arasında olursa da caiz olur... İktisadi Nizam'da şöyle geçmektedir: (Mudarebe şirketinin bir başka türü daha vardır. Ortakların her ikisi de sermaye koyar. Buna ilave olarak birisi emeğini de ortaya koyar. Meselâ; iki şahsın elinde 3000 lira olsa, bu paradan 2000 lirası birine, 1000 lirası diğerine ait olsa, 2000 liranın sahibi olan kimse, 1000 liranın sahibi olan kimseye kazancın yarı yarıya olması üzerinde anlaşarak yani 3000 lira üzerinde tasarrufta bulunmasına izin verse, bu şirket sahih olur. Böylece 1000 liranın sahibi, 2000 liranın sahibi yanında, mudarib (emek ve sermaye de ortak) ve ayrıca mal ortağı sayılır. Mudarebenin bir başka çeşidi de; iki şahıstan sermaye, bir üçüncü şahıstan emeğin birleşmesiyle meydana gelen ortaklıktır. Bunların hepsi Mudarebe şirketi konumuna girer.)

2- Mudarebenin sıhhatinin şartları İktisadi Nizam'da şöyle geçmektedir: (Bedeni ile çalışacak olan ortağa, mal teslim edilmediği ve mal ile baş başa bırakılmadığı müddetçe mudarebe şirketi sahih olmaz. Çünkü mudarebe, malın çalışana teslim edilmesini gerektirir. Mudarebe şirketinde, çalışanın payının belirlenmesi ve üzerinde mudarebenin cereyan ettiği malın da bilinen bir miktar olması gerekir.)

3- Gördüğünüz gibi mudarebenin şartlarından biri de üzerinde mudarebenin cereyan ettiği malın bilinen bir miktar olması ve ortakların ittifakıyla emek sahibinin kârdan alacağı payının açık bir şekilde belirlenmesidir... Binaenaleyh mudaribin (beden ile çalışan ortağın), ondan bundan para alması, sermayenin ne kadar olduğu ve diğer ortakların kâr oranını kabul edip etmediği bilinmeksizin her biriyle kâr üzerinde anlaşması caiz değildir... Buna göre soruda geçen husus caiz değildir. Bilakis ortakların bir araya gelmeleri, kâr üzerinde anlaşmaları ve sermaye üzerinde açık ve bilinen bir şekilde ittifak etmeleri gerekmektedir.

Bu meselede benim için racih olan budur ve bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

**Kardeşiniz
Ata İbn Halil Ebu Raşta**

**H. 06 Ramazan 1439
M. 22/05/2018**

Cevaba, Emirin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3875/>